

slovenska DRZAVA

FOR A FREE SLOVENIA

PUBLISHED MONTHLY BY: SLOVENIAN NATIONAL FEDERATION OF CANADA, 646 EUCLID AVE.,
TORONTO, ONT., KANADA, M6G 2T5

LETNIK XXXI. — VOLUME XXXI.

JANUAR 1980

ŠTEV. 1. — No. 1.

Razmišljaj ob
novem letu ...
vsem Slovencem
v pomislek

“Zdaj solze stran! Orodje v dlan!
Dom znova vstati mora, ...”

“Pod streho našo tuji rod
naj gost nam bo, a ne gospod; ...”

(Simon Grigorčič:
Naš narodni dom)

Zunanje obliče slovenske zemelje se vsled komunističnega terjora vedno bolj spreminja, postaja hladno-tuje; istočasno pa zasužnjeni slovenski narod hira, umira ...

Slovenska zgodovina je pisana s krvjo, prepleteta z nepopisnim trpljenjem, z možičnimi pokoli, z nasilno smrtnjo ...

Pričelo se je že v davnini, ob sami naselitvi. Takrat je osrednja slovenska misel, narodna zavest, bila še v povojih, podzavestno tičala in se krepila v takratni za vse Slovane tipični zadružni miselnosti, osnovni gospodarsko-sociološki in politični stvarnosti.

Slovenski narod je v dolgih stoletjih svojega obstanka imel in ima še danes v poostreni obliku opravka z zunanjim in notranjim sovražnikom.

Neprijazni sosedni narodi že sesko prišilno potujejo naš narod in si lastijo slovensko zelilo. Poleg tega pa so še podložništvo, neznašna tlaka, kmečki upori in nenadni turški napadi ustvarjali nezadovoljstvo, preplah in slabili moč slovenskega naroda. Vendari si je slovenski narod v svoji neomajni veri v Boga in samega sebe, vse do današnjih dni vedno nekako opomogel, znova zaživel, rastel, krepil, upal ... Zakaj je slovenskemu narodu to uspelo? Odgovor je jasen. Steber, jedro slovenskega naroda, kmečki rod, je bil zdrav; slovenska družina je bila številna, zdrava; slovenska narodna zavest živa, ustvarjalna. Vse to so bile neobhodno potrebne osnove, temelji naše narodne rasti, edino upanje na lepšo in boljšo bodočnost slovenskega naroda.

Že med prvo, zlasti pa med drugo svetovno vojno in po njej, pa smo Slovenci v primerjavi z našo preteklostjo doživeli nekaj nezasližanega, usodnega: slovenskemu narodu je proti njegovemu volju zavladala komunistična tiranija. Slovenski komunistični trinogi so zasužnili slovenski narod in ga s svojo protinarodno genocidno politiko obsodili na počasno umiranje - smrt!

Sporadični primeri komunističnih izgredov so bili znani že prej. Mnogi se še spominjajo slovenskega akademika, ko je streljal na križ v akademskem domu na Miklošičevi ulici v Ljubljani. Sistematično organiziran napad pa se je pričel šele med-slovenskemu narodu po kominterni vsljeno inscenirano komunistično revolucijo, v zadnjem svetovni vojni. Rušili in podirali so križe, kapelice, in druga sveta znamenja ob križpotjih, skrunili cerkev, pobijali verne in zavedene Slovence. Po končani vojni pa so zverinsko pobili še nad 13000 vrnjenih, razroženih, iskrenih borcev za slovensko svobodo-slovenske domobrance. S tem nepopisnim grozedejstvom so slovenski komunisti pomorili skoraj celo slovensko mlado generacijo. Pa to še ni bilo dovolj!

Luka Pečan

MANE — TEKEL — FARES ... ?

(Daniel 5: 24-28)

Cloveška družba stoji ob vstopu v novo desetletje pred velikimi problemi. Ti problemi so posledica tekmovalja med, na eni strani nenasitnim, imperialističnim sovjetskim medvedom, ki počasi, a dosledno in sistematično nadaljuje s programom zavojevanja celega sveta, in naivnim, brezbriznim in

Uničili so tudi steber, vir moči in zdravja slovenskega naroda, slovenskega kmeta; morili duhovnike, peganjali vero in to delajo pod okriljem "znanosti" še danes; potepali osnovne človeške svoboščine; prekinili demokratični politični proces, ki je neobhodno potreben za vsestransko narodno rast in napredok; pljunili na vse tiste vrednote, ki krepe dostojanstvo človeka; uničili dalje osebnost slovenskega človeka in s terorjem napravili in njega ustrahovan in v množici utopljeni številko brez žive, ustvarjajoče narodne zavesti.

Vse to, kar je reševalo naš narod v preteklosti, kot na primer: močna, dejavna vera; zdrava, številna družina; zdrav kmečki rod; živa narodna zavest, so sedanji komunistični trinogi oprijavljali, ostavljali in zatrlji. In prav s tem ravnanjem so slovenski komunisti obsodili slovenski narod na počasno umiranje, propast ...

Med slovenskemu narodu vsljeno komunistično revolucijo je krvolok, zdaj že pokojni E. Kardelj dejal: "Važno je, da pride na oblast. In če Slovence ne bodo več, bomo druge naselili." Danes je v Sloveniji že nad dvesto tisoč Srbov, Bosancev in drugih, ki terorizirajo, slabijo in izrinjajo slovenski narod. Sedanji komunistični veljaki to načrtno raznaročovanje v domovini velikodusno odobravajo in podpirajo. Za zamejske Slovence v Italiji, Avstrijski in Madžarski — pa je rabelj E. Kardelj svojemu splošnemu proti-slovenskemu delovanju dodal, javno priporočal in sam dejansko izvajal, še raznarovalno politično "frateljanico" neposrednega sosedstva; z drugimi besedami povedano: pustiti Slovence v zamejstvu v nemilost načrtnega raznaročovanja!

Zakaj vse to brezbrizno ravnanje? Odgovor je jasen. Prav nič jim ni za slovenski narod. Gre jim le za oblast in pa za narodno nezavodno množico ljudi, ki jim bo slepo sledila, tudi z grda, če je potrebno.

Danes zunanji sovražniki slovenskega naroda, neprijazni sosedje in notranji, domaći izkoreninjenici, brezvestni komunisti, sodobni slovenski efiati, v polnem soglasju spremenjajo zunanje obliče slovenske zemlje in sporazumno uničejo slovenski narod.

Začetek novega leta je primerljiva prilika, da se vsi Slovenci, tako v zasužnjeni domovini kot v zamejstvu in zdomstvu, resno zamislimo v usodo trpečega slovenskega naroda, glaso pred vsem svetom obsođimo genocidno politiko slovenskih komunistov, skupno nakažemo in dogovorno, v poplnem soglasju začrtamo pot, ki nas bo v bodoče ozemljsko združila in osvobodila!

Brez teh naših komunističnih moskovskih agen-

razbrdzanim Zapadnim svetom, na drugi strani, ki se temu zavojevanju začenja bolj in bolj upirati. Skupni imenovalec obeh strani pri reševanju teh problemov je odrivanje Boga, ki je vir Resnice in Pravice; prvemu, ker temelji na izrazito protiverski materialistični filozofiji, zadnemu pa, ker v svoji udobnosti o Bogu ne mara dosti slišati, ker mu ta vzbudi vest. Privilec ga pa iz ropotnice šele takrat, ko mu začne voda v grlo, nekako presenečen, da mu pozabljeni Bog že preje ni pomagal.

Za večino Slovencev, ki žive v Jugoslaviji, je pa naslednje desetletje važno še iz drugega razloga. Objegovenjedohodu, ki se po neizognibnem naravnem procesu hitro približuje, nastaja že tisočkrat ponovljeno vprašanje: Kaj bo z Jugoslavijo po Titu? Ali bo kolektivno vodstvo, katerega stabilnost je dvomljiva, po njegovi smrti doživel isto usodo, kot so jo doživelj v Afganistanu komunisti Amin in njegove opode? Za komunistične partie predstavlja to vprašanje velik strah, da bi s spremembami izgubili svoj priviligerj položaj; za nekomuniste bojazen, da bi narod v takem primeru prišel izpod dežja pod kap. Istočasno pa upanje, da je ravno ta čas ugodna prilika, ko bi se režim v domovini lahko demokratiziral, s tem ustvari pogovo za združitev vseh demokratskih sil v domovini in podporo istih po svetu ter tako preprečil, da bi še Jugoslavija padla pod sovjetski jarem.

V teh tako kočljivih časih se nam zdri primereno vprašati? Zakaj je danes ravno Jugoslavija v tako težkem položaju? Odgovor je jasen: TISTI, KI SE PAJDAŠI S HUDIMCI SI VEDNO OPEČE PRSTE! Ko je Stalin leta 1948 izključil Tita iz Kominterne, (menda bolj radi njegove osebnosti kot pa ideologije) so se ti komunisti delali pred svetom velike mučenike, se začeli predstavljati kot "svojevrstne socialiste" in ta položaj izrabljali, ko so nesramno ekonomsko izžemali

"kapitalistične" Združene države (in se pri tem še bahali kako so diplomatski!), da so na ta način kralj napake njihove eksperimentalne ekonomije; istočasno so pa še vedno pobožno zavijali oči proti Moskvi, v katerem so imeli še klub vsem več zaupanja kot v Zapad, proti kateremu so z izjemo zadnjih par let dosledno glasovali pri Združenih narodih, mnogokrat skupno s Sovjetsko Zvezo, čeprav je bila prav ta kriva, da smo Slovenci ob koncu vojne izgubili Korisko in da Trsta z ostalim slovenskim ozemljem v Primorju nismo dobili. To in nič drugega je za Slovence zgodovinska balanca komunističnega pajdašenja s Sovjetsko Zvezo. Kaj nas pa še čaka, pa sam Bog ve!

Kaj je torej rešitev iz trenutnega položaja?

Zanashi se na Združene države, da bodo to branile komunistično diktaturo, ljudi, ki so takoj po vojni streljali na neoborožene američke vojaške letala v Sloveniji, branili režim, ki je vsa leta po vojni kazal nenaklonjenost če ne celo sovraštvo proti Združenim državam, je absurd. V letu američkih predsedniških volilnih kampanj vsi taki grehi pridejo na dan in gorje kandidat,

CAMBODIA'S HOLOCAUST

IN GREEK TRAGEDY THE FEELING IN THE SPECTATOR IS:

"WHAT A PITY IT HAD TO BE THIS WAY ..."

(Tragedy of necessity)

"IN CHRISTIAN TRAGEDY THE FEELING IN THE SPECTATOR IS:

"WHAT A PITY IT WAS THIS WAY WHEN IT MIGHT HAVE BEEN OTHERWISE ..."

By: MARCIA COLBERT

(Tragedy of possibility)

termed prosperous, its people lived relatively well by Asian standards.

Unfortunately, the Cambodian army was weak and poorly equipped. Sihanouk was unable to prevent the Viet Cong and the North Vietnamese from using parts of the country as sanctuaries and resupply routes for their forces in South Vietnam.

Though neutral in the early years of the Vietnam War, Cambodia unwittingly became a base for the Viet Cong and North Vietnamese, and the target of U.S. bombings.

The existence of these sanctuaries led the U.S. to launch bombing raids over Cambodia in 1969 and to invade the country the next year.

Its popular Chief of State, Prince Sihanouk, was overthrown by Premier Lon Nol in 1970. And he was in turn deposed when Khmer Rouge, as the Cambodian Communist force are called, took over the country in 1975.

In 1975 Vietnam and Cambodia fell to the Communists and the last Americans pulled out with a mad scramble aboard helicopters. Millions of refugees fled the war-ravaged countries and Cambodia's Calvary had begun. (Dalje na naslednji strani)

• V prvem letniku medicine na McMaster medicinski šoli je 57 žensk in samo 37 moških. Na splošno so ženske boljše študentke kot moški tako na srednjih šolah kot na kolegijih.

their bellies swollen, their limbs as thin and fragile as dried twigs. Relief agencies believe that as many as two and a half million Cambodians could die of starvation in the next few months unless a vast amount of aid is provided immediately.

No nation on earth has seen more suffering in the past decade than this once tranquil and fertile land. In the mid-1960s the country's peaceful mode of life, under the benevolently authoritarian rule of Prince Sihanouk, was suddenly imperiled by the Viet Nam conflict. At the time, Cambodia was an overwhelmingly agricultural country that exported rice.

Though it could hardly have been

their bellies swollen, their limbs as thin and fragile as dried twigs. Relief agencies believe that as many as two and a half million Cambodians could die of starvation in the next few months unless a vast amount of aid is provided immediately.

No nation on earth has seen more suffering in the past decade than this once tranquil and fertile land. In the mid-1960s the country's peaceful mode of life, under the benevolently authoritarian rule of Prince Sihanouk, was suddenly imperiled by the Viet Nam conflict. At the time, Cambodia was an overwhelmingly agricultural country that exported rice.

Though it could hardly have been

TORONTO, ONTARIO 15, JANUAR 1980 C. Pohor

K gornjemu članku SLOVENSKA NARODNA ZVEZA V KANADI zavzema sledeče stališe:

1. Želimo, da morebitni nenadni odhod Tita ne bo povzročil Sovjetske zasedbe Slovenije in povzročil novi slovenski holokast.

2. Želimo, da se spričo obstoječih svetovnih dogodkov, v domovini čimpreje izvede demokratični politični proces, ki bo zagotovil pluralistično družbo z zagotovljennimi človečanskimi pravicami.

3. Želimo da Zapadni svet, ki lahko pomaga zavarovati jugoslovanske narode pred Sovjetsko invazijo, s to pomočjo ne bo še nadalje ojačeval in podaljševal obstoječo komunistično tiranijo (diktaturo), ampak vstrajal na demokratizaciji dežele kot predpogoj za takо pomoč.

4. V skladu z zgoraj navedenimi željami vidimo le v samoodločbi narodov najboljšo osnovo za narodno-kulturno in gospodarsko-politično rast in mirno sožitje med narodi.

SNZ v Kanadi

Published monthly by Slovenian National Federation of Canada

616 Euclid Ave., Toronto

Subscription rates

\$6.00 per year

50¢ single issue.

Advertising 1 column x 1" \$1.20

Letna narodna znača: Za ZDA in Kanado \$6.-, za Argentino 375 pezov, za Brasilijo 900 kruzeirov, za Anglijo 30 šilingov, za Avstrijo 80 šilingov, za Australijo 3.75 avstr. £, za Italijo in Trst 1.200 lire, za Francijo 900 frankov. Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljemjem uredništva in izdajatelja.

MED SLOVENCI.

TORONTO

• Slovenska župnija na 611 Manning Ave. je 23 decembra 1979 zaključila razne slovensosti ob 25 letnici župnije.

Skladno mašo je imel previšeni g. škof L. Ambrožič ob sodelovanju številnih slovenskih duhovnikov. Dvorana je bila napolnjena. Slavnost je vodil gđ. Peter Čekuta. Lepo so nastopili naši najmlajši z božičnim prizorom pod vodstvom ga. Silvije Kolarčič, pевci so zapeli tri pesmi pod vodstvom g. D. Klemenčiča in s slovenskimi plesi se je izkazal g. C. Soršak. Po izvrstno pripravljenem konsilu je imel lep priložnostni govor g. France Pajk, g. Ivan Zakršček je podrobno orisal razna tehnična dela v župniji, previšeni g. škof L. Ambrožič pa je že v pridigi temeljito opisal in analiziral problematiko vsake in še posebej slovenske emigracije.

Novi župnik č. g. J. Mejač je razglasil rezultat župnijskih volitev v svet in cerkev odbor. Za zaključek pa je povedal, da župnija ne more in ne mora biti samo verski center, ampak tudi da je župnija bila in bo tudi v bodoče center za najrazličnejše kulturno, družabno in narodno zavestjo. To zadnje je bilo lepo povdarjeno z dokončno namestitvijo obeh narodnih zastav. Župljani pa samo želimo, kar so takoreč vsi govoriki izrazili, da bi mogli praznovati tudi še 50 letnico župnije v verski in narodni harmoniji ko slovenska narodnost župnija. Vidi tudi posebno poročilo o 25.-letnici!

CHICAGO

• Volitve cerkevnega sveta pri sv. Stefanu. Na nedeljo 6. januarja smo imeli pri fari sv. Stefana izredne volitve, volili smo nove člane cerkevnega sveta. Kot smo danes 13. jan. zvedeli, je bilo od 15 kandidatov izvoljenih 12.

Vsem novoizvoljenim članom cerkevnega sveta iskrene čestitke od faranov, ki so jih izvolili. Želimo, da bi bili v močno oporo g. župniku pri vedenju fare, ter da bi njihovo delo res rodilo uspehe za dobrobit in napredek fare sv. Stefana v Chicago.

Upamo tudi, da bodo krepko zastopali slovensko govorče farane, saj smo v zadnjih desetletjih izgubili več stvari, ki so v zvezi s slovenščino, včasih malenkostne, toda kar smo izgubili, je izgubljeno za vedno.

Ze pred leti je na nedeljskih darovalnih kuvertah izginil zadnji slovenski napis "Nedeljski dar", tudi letno farno poročilo od prejemnikov in izdakov fare, ki je bilo do leta 1977 dvoježično, to je v slovenščini in angleščini je od tega leta dalje samo v angleščini. Krijeval pot s slovenskimi napisi je bil pred leti odstranjen, na novem ni več besedila. Preteklo leto pa smo izgubili tudi slovensko nedeljsko mašo ob 8 uri zjutraj, samo po zaslugu materinskega društva pri fari je slovenska maša ob tej uri še enkrat na mesec. Tudi pri polnočni maši lansko leto smo pogrešili čitanje berila in evangelijsa v slovenščini kar je bilo do sedaj v navadi pri angleški

CAMBODIA'S HOLOCAUST

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

"Our own suffering is like a mirror in which we can see other people's suffering . . ."

In 1975 the country had a population of approximately 8 million. During four years of mass terror and murder under the Khmer Rouge about two and a half million Cambodians died at the hands of the Communists. (See S.D. — December 1978: "Murder of the Gentle People")

A major goal of the Khmer Rouge was to destroy the intelligentsia. People who wore glasses were killed, on suspicion that they knew how to read or write. Of the 500 physicians in Cambodia in 1975, only 57 survived the Khmer Rouge purge. People suspected of lagging on the job were punished by beat, rendered by a hatchet blow on the back of the neck, or, as many refugees have reported, by evisceration. Groups of children who were found guilty of being the offspring of "undesirables" were reportedly chained together, then buried alive in bomb craters under dirt that was showed on top of them by bulldozers. (Compare the Slo-

nian anti-Communist fighters' mass-murder in 1945!)

According to a witness' report of a young anti-Communist couple:

"The man was beaten to death. Then the members of the local work team were forced to watch the woman's execution. She was killed by a blow to the back of her neck. Then her stomach was cut open and the baby was taken out. It was alive and crying. The Khmer Rouge held the baby up by the heels and asked who among us would raise the child. None of us volunteered, for to do so would mean we approved their ideas. The child was dashed to the ground, and the Khmer Rouge cut it open, removed its liver and fried it to eat . . . Similar cases go into infinitum . . ."

Time Magazine — November 12, 1978.

"I'm perfectly willing to ride in the lead truck and get shot in the process rather than sit back and have it on my conscience that I did nothing to stop a second holocaust . . ."

Rev. T. Hesburgh — President of the University of Notre Dame.

After four years of national traedy that may have no parallel in history, the Vietnamese invaded Cambodia and installed a puppet regime with President Heng Samrin.

And Cambodia's agony continues. Unless the fighting is halted somehow and a vast amount of aid is provided soon, Cambodia itself could be the ultimate casualty of war. In the next few months as many as two and a half million Cambodians could die of starvation.

Since the Khmer Rouge takeover in 1975, about 60 percent

of Cambodians were tortured and liquidated by Communists or died of starvation. It is as if 140 million Americans had been systematically slaughtered, starved and beaten to death by their own government.

British journalist William Shawcross has charged that the bombing and invasion of the country by the U.S. is responsible for today's tragedy. But the fact is that the North Vietnamese were the first to violate Cambodia's neutrality by using parts of the country as their sanctuaries and resupply routes for their forces in South Vietnam.

It is outrageous to blame American policy for the horrors that the Khmer Rouge unleashed on its own people after the collapse of the Lon Nol government in 1975.

"A man can't ride your back unless it's bent . . ."

Martin Luther King Jr.

No one believes that the present regime in Phnom-Penh is anything other than a Hanoi puppet government. Many analysts think that Cambodia is being run by a high council in Hanoi, headed by Vietnamese Politburo member Le Duc Tho, who was cowinner with Henry Kissinger of the 1973 Nobel Peace Prize for having brought peace to Indochina. Tho refused accept the honour on the ground that there is no peace in that area. Kissinger did not. What a mockery of pragmatism!

I can only implore for help and plead with those who control the territory and the population of Cambodia to put humanitarian concerns ahead of political or

"Life is like a bat of the eyelash and it's gone . . ."

Tisnikar - a painter of man's last moments on earth.

There is nothing ennobling about death by starvation. It is neither quick nor painless. A starving person wastes away, literally consuming himself in the process, because of the lack of the three major fuels that provide a body with energy: carbohydrates, proteins and fats.

Soon after food is cut off, the body switches to burning fuel reserves stored in the liver and fatty tissues. After fat is exhausted, the body accelerates the breakdown of proteins in muscles, including heart, which weakens strength.

lack of food weakens the body's natural defense system against infection; crowded together with inadequate sanitation and nonexistent medical care, the starving become prey to typhoid, cholera, tuberculosis and malaria.

Even if they survive, children under two will be permanently scarred by prolonged starvation. Most brain growth occurs in the uterus and before the age of two; adequate nutrition after that cannot remedy an earlier deficiency. For older survivors, recovery can be complete; however, a patient must be reintroduced carefully

O ontarijskih cestah... mi jih vzdržujemo odprte. Vi jih držite varne.

in stanjem cest.

Dobite si brezplačno knjizico "Defensive Driving Tips" — nasveti usposobljenih o načinu vožnje pozimi, kot tudi na velikih cestah ter vožnja podnevi in ponoči.

Pišite na: Public & Safety Information Branch Ministry of Transportation and Communications 1201 Wilson Ave. Downsview, Ont. M3M 1J8

James Snow,
Minister of Transportation
and Communications
William Davis, Premier
Ontario

SLOVENSKA ZASTAVA

Prav je, da vemo, kaj mislimo o slovenski zastavi naši zamejski rojaki. Članek sem našel v tržaški reviji MLADIKA in je vreden ponatisa, zadnji odstavek pa resnega premisla odborov naših izseljenskih društev. — Ur.

V ZAMEJSKEM tisku smo pred nedavnim spet opazili upravičene pritožbe, da nam večkrat ni jasno, kakšna je točno slovenska zastava. Pomote pri zaporedju barv so včasih take, da imamo nehotne opraviti z jugoslovensko, hrvaško in celo z moravsko deželno zastavo. Pridružujemo se pozivom, da je treba paziti na točnost, kot moramo paziti na točnost recimo pri izpisovanju svojih primitkov. Zastava je kot simbol vredna največjega spoštovanja, spoštovanje pa izključuje nemarnost ali celo neznanje. Praktično si lahko pravilno zapovrstite bele, modre in rdeče barve enkrat za vselej zapomnimo tako, da upoštevamo abecedni vrstni red.

S tem pa še ni konec nejasnosti odnosno dvoumnosti v zvezi s slovensko zastavo. Obstajata namreč dve slovenski zastavi, ena z rdečo zvezdro in ena brez nje. Vsi vemo, da je prva uradna zastava Socialistične republike Slovenije, druga pa nacionalna, historična. Razumljivo je tako jasna, da bi o tem sploh ne smelo biti polemik.

Ne mislimo tu načenjati političnega oziroma idejnega problema, ki sicer obstaja, kot je seveda obstajal, ko je bila SRS (prej LRS) uvedena zastava z zvezdro.

Pristaši so pojmovali v tem ukaznikom iz NOB, nasprotniki pa samovoljno prikrojevanje tradicionalnega simbola ter so pri tem tudi uporabili zelo oster izraz "oskrunjene".

Kvečemu bi se tu lahko vprašali, če je spreminjanje zastave na splošno neutralno, pozitivno ali negativno dejanie. Po našem mnenju je negativno, in to mimo vsakršnega idejnega razloga. Smo namreč za kotinutev v smislu tradicij; naša zdvodina je tako razsekana na vedno nova obdobja z vedno novimi situacijami, da imamo trajnih vidnih simbolor, ki bi pričali o naši povezanosti v krajih in časih, zelo malo. Zastava bi lahko bila eden takih povezovalnih elementov. Za zgled so nam Čehi in Poljaki, ki so po zadnji vojni prispeli v enak političen položaj kot Sloveni v matični domovini, pa se jim ni zdelo za malo obraniti svojih tradicionalnih zastav, ki sta veliko pomemnil ž prejšnji rodovom. To je pač stvar posluša za vrednote in dimenzije, to je problem čuta za zgodovino, ker je hkrati jamstvo tudi za zrelo planiranje bodočnosti.

Do tu so naši misli odprte slehernemu stališču, ki lahko svobodno dokaže tudi pravilnost ali nepravilnost.

Kot Sloveni v zamejstvu pa absolutno ne moremo sprejeti bolj ali manj prikritih poskusov, da bi bila naša narodna, tradicionalna zastava izbranjena iz javnosti. Na

zastavo z zvezdro gledamo — ponavljamo — kot na uradno zastavo SRS in kot spomin na partizanske čase (čeprav partizanstvo ne more biti sinonim za eno samo od njegovih komponent, to je za bivšo KPS). V historični zastavi pa vidimo barvne simbole vsega slovenskega naroda.

Ta zastava je nad strankami sedanosti in preteklosti.

Simbolizira nam boje in sanje slovenskega naroda v vseh časih in ne le od nekega določenega sodobnega datumata dalje. Ta zastava je plapala v dobi taborov,

v časih narodnega prebujanja in uveljavljanja. Predstavlja nam vidni simbol tiste prisotnosti, na katero se v teh krajih ogroženosti sklicujemo ne od leta 1945, marveč že tisoč tristo let.

Kdor bi skušal to starodavno zastavo potiskati v kot, bi bil strankar najhujše vrste. Dokazal bi, da zaničuje našo preteklost.

Olympics

To those who, like me, say cancel the Olympics, and to those who say hold them, I suggest a compromise.

Hold them . . . in Kabul.

Charles A. Passavant

Basking Ridge, N.J.

postal kristjan) spis, v katerem pravi, da je danes "znanstveni socializem" same šliške, ki se mu vsi smejejo. Zavrniti je treba tudi pojmom "socialistične morale", ker bi morali sicer goroviti tudi o fašistični ali nacistični morali. Prizadevati si je treba za "moralni socializem". Oslak je zavrniti tudi izjavo neke slovenske socialistike, ki je zatrjevala, da "večne moralne vrednote ne obstajajo". Po tem načelu sta se ravnalna tudi Hitler in Stalin. Marksizem je označil Oslak kot "bengalčeni ogenj nemške romantične".

Ströhm poroča tudi o razburjenju, ki ga je povzročila priloga Družine "Znamen in klicaji", o čemer smo poročali v decembriških številkih.

Ströhm je mnenja, da je priporočil k večji samozavesti katoličanov slovenski papež Janez Pavel II. Nadškof Pogačnik je baje odgovoril vladnim organom, ko so ga poklicali na odgovor zaradi priloge Družine, da je prevladjujoča ideologija že predolgo "žalila" kristjane.

Carl Gustav Ströhm je objavil v Kleine Zeitung v Avstriji 5. januarja 1980 članek "In Slowenien begehen die Katholiken auf". Ströhm poroča o narasi veseli, napetosti med komunističnim režimom in katoličani v Sloveniji. Omenja Ribičičev napad na "klerikalna stremljenja" katoličanov, češ da skušajo spodkopati ustavni red. Posebno jih bode teološka fakulteta v Ljubljani, list Družina in celovška "Naša luč". Za "Našo luč" trde, da jo plačujejo nemški škofov in da deluje zato "po ukazih ekstremno desničarskih sil zvezne republike Nemčije".

Nekaj dogodkov, ki bodejo komuniste, navaja Ströhm: Izjava teologa Frančeka Križnika na zborovanju študentov in mladih intelektualcev: "Ateistični sistem vodi do arhipelaga Gulaga". Na istem zborovanju so povedali, da so

and gradually to food. It may take months to return to normal feeding.

There is an indication when victims of starvation are going to survive: they finally smile . . .

Malo pred tem je objavil v ljubljanskem listu Telex publicist Vinko Oslak (bivši komunist, ki je

je preladujoča ideologija že predolgo "žalila" kristjane.

Srebrni jubilej cerkve Marije Pomagaj v Toronto

Cetrt stoletja mineva, odkar so se odprla vrata prve slovenske cerkve v Kanadi, od prve svete daritve in prvih zaupnih prošenj in molitev pred podobno brezjanske Marije v novi cerkvi na Manning Ave. v Torontu.

Torontski nadškof kardinal McGuigan je v nedeljo 19. decembra 1954 blagoslovil naš novi skupni dom. Cetrt stoletja je minilo od tistih časov, ko so mladi slovenski naseljeni v Torontu s svojim skromnim zaslukom in živim krščanskim idealizmom postavili sebi in Materi Mariji drugi dom na zemlji, ki je še vedno središče našega življenja in rodu, ki prihajači nam.

Veliko pomeni vernemu človeku domača cerkev, zlasti, če živi v mednarodnem, versko mešanem okolu. V domači cerkvi vse bolj doživljamo nedeljo, domača Marijina pesem in duhovnikova beseda seže globlje v dušo. Tam se obnavljajo in krepijo krščanski nauki iz mladosti. Tu se razvija in dopolnjuje naše duhovno življenje, tu se vzgaja mladi rod. Pod večnim varstvom naše Matere Marije se duše prerajajo in vraščajo v slovensko versko skupnost, ki je pogoj srečnega osebnega in družinskega življenja. Sredi modernih zmot, sredi velemestne nemira se dviga v nebo križ nad slovensko cerkvijo Marije Pomagaj Torontu. Tam že petindvajset let gori Večna luč pred tabernakljem, kjer nas čaka Gospod s kruhom Življenja. V hudičih in dobrih časih se zbiram k nedeljskim opravilom, praznujemo v slovenskem duhu velika praznika - Božič in Veliko noč, obhajamo slovenske nove maše, poroke, krste ter se poslavljamo od dragih, ki so prestopili prag v večnost. V slovenskih spovednicah iščemo sprave z Očetom, duhovnega miru in pomoči za borbo s svetom. Nikdar ni pot prenaporna in ni opravila za vernega Slovence, da ne bi obiskal svoje cerkev ob nedeljah in priživel dobro uro s svojimi rojaki v varstvu Brezjanske Marije.

Rod odrašča za rodom. Iz prvih družin 1950-1960 vstaja druga, tretja generacija, ki napoljuje cerkvene klopi. Mladina je poroštvo vsakega življenja. Ob Mariji Pomagaj se zdaj zbirajo dekleta in fantje, cigar očetje in matere so gradili in postavili temelje prvi slovenski župniji v kanadi. Pridružili so se jim še mnogi, ki so tekmo zadnjih dvajset let našli drugo domovino v Kanadi.

Ob slovenski cerkvi se ohranja še prava slovenska kultura. V cerkvenih prostorih se sliši slovenska govorica, bodisi v šoli, v društvih in ostalih opravilih. Poleg verskega življenja se krepi in poživila cerkvena in umetna pesem, oderska umetnost in mladostna družabnost za vso slovensko skupnost.

Vseh petindvajset let so slovenski sinovi sv. Vincencija varuhni cerkev Marije Pomagaj. Prvi župnik in graditelj dr. Jakob Kolarč živi zdaj v pokolu na Koroškem, č. g. Prebil, ki je sezidal župnišče, je misijonar v Južni Ameriki, č. g. Tone Zrnc je v času svojega župnikovanja olepšal prezbiterij in vhod v cerkev in s svojimi mladinskimi pevskimi zborom ustvarjal umetnične slovenske pesmi in glasbe, ter daroval slovenski družini svoje talente, zmožnosti in ljubezen. Sedanjemu župniku č. g. Jožetu Mejca pa prihaja nasproti nova mladina, ki išče dobrega in zvestega vodnika.

Cerkve Marije Pomagaj na Manning Ave. je v resnici naš drugi dom. Kot je preprosto naše ljudstvo, tako preposta je njena zunanjost. V notranjosti pa so dela kiparja Franceta Goršeta (Križev pot, Kristus Kralj z angeli nad glavnim oltarjem, mater Dolorosa, sv. Terezija itd.) barva-

DOM LIPA

Leto 1979 bo v kroniki slovenskega starostnega doma Lipa zapisano kot čas velikih dogodkov. Iz prvih let snovanj, prvih idej in načrtov, je leto 1979 prikazalo slovenski javnosti vrsto družabnih in pravnih dejav, ki so pozitivni osnovni temelji bodočemu Domu Lipa.

Eno najvažnejših akcij v tem oziru je registracija dobrodelne ustanove Slovenian Linden Foundation pri ontarijski pokrajinski vladi, s katero so vsi darovi v skladu Domu Lipa oproščeni dakov. Dom Lipa je zdaj polnopravna zakonita ustanova, katere člani so vsi Slovenci, ki redno plačujejo letno članarino in zato na občnem zboru izvoljenimi poredbavniki uresničujejo cilj Domu Lipa.

Delo Pripravljalnega odbora je med drugimi seznaniti ljudstvo z idejo slovenskega starostnega doma, ki bo služil vsem ostarelim in pomoči potrebnim ontarijskim Slovencem, zbirati denarna sredstva za čimprejšnjo gradnjo, vzgajati in buditi v slovenski javnosti čut za skupno dobrodelnost in krščansko ljubezen do bližnjega.

V letu 1979 je Pripravljalni odbor izvedel vrsto lepo uspehl prireditve. Poletni piknik na lovski farmi pri Allistonu je privabil v prosto naravo mnogo prijateljev Doma, z družinami večerom 3. novembra v newtorontski dvorani pa smo zaključili prvo stopnjo nabiralne akcije za nakup zemljišča in hiše na 52 Neilson Drive v torontskem predmestju Etobicke.

Gradbeni referent g. Albin Blatnik je v imenu Doma Lipa izvedel pod zelo ugodnimi pogoji kupno pogodbo v znesku 350 tisoč dolarjev za 6 akrov zemlje. V teku trimesečne nabiralne akcije pod predsedstvom č. g. Janeza Kopca pa smo zbrali 150 tisoč dolarjev, kar je dobro upanje, da bodo

Slovenci do naslednjega poletja velikodušno darovali še ostalo vsoto za kritje dolga in stroškov.

Občini Etobicoke so bili predloženi po pravneni svetovalci Karlu Vipavcu preliminarni načrti zemljišča in bodoče stavbe (delo g. Vilka Čekute) za novo opredelitev (re-zoning) v svrhu zidarskega dovoljenja.

2. decembra smo v hiši na 52 Neilson Drive imeli takozvan Odprtih hiš (Open house). Bilo je prijetno nedeljsko popoldne z mnogimi obiskovalci.

23. decembra je Pripravljalni odbor priredil v newtorontski dvorani običajno Božičnico za naše starejše rojake. Za praznično razpoloženje sta poskrbela gg. Jože Osana in Blaž Potočnik s programom božičnih pesmi (Barbara Kapež). Ga. Minka Hace je pripravila izvrstno kosiško. Predsednik odbora g. Peter Čekuta je vse navzoče z božičnim nagovorom popeljal v svet krščanske ljubezni in plemenitosti. Po domačem razgovoru ob božičnem drevescu in jaslicah so vsi zbrani prepevali domače ljudske božične pesmi, najlepša med njimi Sveti noč, blažena noč.

Dom Lipa postaja stvarnost. Tam ob naši zamliji na 52 Neilson Drive žubori potok. Po razsežni dolini se z brega razgleduje prijazna hiša. V prihodnjih par letih pa upamo, da poleg nje zraste bodoči Dom Lipa, ki bo varno domače zavetje rojakom v pozni dneh in trajni spomenik slovenske dobrodelnosti na kanadskih tleh.

P.S. — Pripravljalni odbor Doma Lipa sklicuje in vabi na redni letni občni zbor v nedeljo 27. januarja 1980 v newtorontski cerkveni dvorani. Začetek ob 3. uri popoldne. Zanimiv program. Vsi člani in prijatelji Doma Lipa iskreno vabljeni!

Pripravljalni odbor

Odkritje važnih dokumentov za slovensko zgodovino

Pravkar sem prejel iz Ljubljane zadnjo številko Zgodovinskega časopisa (št. 1, 33. letnika, 1979), ki je izšla z nekoliko zamude, drugo pa vzame pot čez lužo. Vedno me neprijetno prizadene, kadar vidim v slovenskem časopisu objavljen članek v temu, da je bila Fatima srednje rasti, belega lica, ločenih obrvi ("rastavljenih obrva") in plavih oči. Tudi Nefisa je bila srednje rasti, plavih las, modrih oči in je imela ločene obrvi. Mustafa pa je bil visoke postave, plavih las, modrih oči in je imel ločene obrvi. Dora je bila ponovno srednje rasti, imela je lica pšenične barve, črne oči in umetno (krivo?) levo nogo. Peta, Ana, je bila srednje rasti ter je imela svetlo modre oči ih ločene obrvi. Zanimivo je, da se v starih listinah govorii o ločenih ("rastavljenih") obrvih. Morda ima besedi še kak drugi pomen. Vsaka od petih listin registrira, da je bilaodeljena svoboda v listini omenjeni sužnji ali sužnjem.

Najvažnejše pa je, da vsaka listina izrecno pove, da je bila oproščena sužnja ali sužnjem slovenskega porekla. V latiniskimi črkami pisani turščini je slovensko poreklo izraženo v treh zelo sličnih enačicah za ženski spol: *isloveniyet ül-asl*, *isloveniyet ül-asl*, ali *isloveniyet ül-asl*. Ker je naveden le eden moški sužnji, zato imamo tudi samo eno enečic za slovensko poreklo: *isloveniyet ül-asl*. Tudi kdor ne zna turško, lahko razvidi, da gre tukaj za slovensko in ne kako drugo poreklo.

To se mi zdi toliko bolj важно, ker se je v slovenskem zgodovinopisu posebno zadnji čas povdralo, da je pred sredo 18. stoletja težko govoriti o slovenski pripadnosti ali zavesti. Argumentacija je bila tako stvarna, da je nekaj časa tudi mene zavajala. V skladu z razvojem modernega kapitalizma bi smeli po marksitski teoriji govoriti o začetku slovenske zavesti še v 19. stoletju. Pred tem časom, tako uči ta šola, pa lahko ugotavljamo (Fatima, Nefisa, Mustafa),

V. spomin Giovannija Papinija (1966)
Ruda Jurčec - pisatelj (1976)
Stanko Vuk in njegova "Zemlja na Zapadu" (1960, 1979)
Kreftov "Človek mrtvaških lobanj" (1960)
Slovenska dragocenost spomina Andreja Kobala (1976)
VI. PISANJE ZA SPROTI
Pri Piju XI. (1933)
Cetr ure z Josipom Vidmarjem (1934)
Jezus na Donavi (1938)
Govor na grobu (pok. Zdravku Štanglu) (1938)
Sto let mrtvi, in živi, France Prešeren (1949)
Pot in smer (Govor 1950)
Kulturno snavanje Slovencev v Argentini (1954)
Incognito na zimski Olimpijadi (1956)
V plesu okrog sveta (1957)
Stoletnica Luordesa (1958)
Oberammergau pred pasionsko sezono (1960)
O slovenski besedi (Predavanje 1977, 1978)

VII. EPILOG

Odlomki iz ocen mojega ustvarjanja, ki so jih pisali: Vinko Beličič, Božidar Borko, Ivo Brnčič, Tine Debeljak, Edward Kocbek, Juš Kozak, Janez Lenček, Karl Mauser, Sylvester Skerl, France Vodnik, Josip Vidmar.

Dva odgovora (1935)
Novejša katoliška kritika, Josip Vidmar (1935)
Glosa. Izpoved haifskega romarja. Juš Kozak (1939)
List iz dnevnika (1935, 1944)
La historia de Mirko Javornik. Ignacio Agusti (1974)
Avtorjeva fotografija
Bibliografija.

• THE CANADIAN FAMILY TREE. CANADA'S PEOPLE. Multiculturalism Directorate. Department of the Secretary of State. Don Mills: Corpus Information Services Ltd., in cooperation

with Multiculturalism Directorate and the Canadian Government Publishing Centre, 1979.

Nova, sedaj že tretja izdaja knjige o etničnih skupinah in Kanadi, je obsežnejša kot so bile prejšnje. Obsegata kratki opis 78 različnih skupin in je tudi bogato ilustrirana. Za uvod je napisal sestavek: Vseljevanje - klučni do kanadske zgodovine dr. Samuel Raj. Ker je število skupin (vključno bibliografijo in indeks na poedino skupino.) O Slovensih poroča na straneh 205 do 207. Ta izdaja omema v glavnem ustanove in organizacije. Od oseb je imenovan pri Slovencih samo škof Baraga. Knjiga daje dober hiter pregled številnih etničnih skupin, ki predstavljajo Kanado. Kdor pa bi hotel vedeti kaj bolj podrobnega o poedinih skupinah, bo seveda moral seči še po drugih virih, ki pa postajajo na srečo vedno številnejši.

• V Rimu se širi govorica (rimski dopisnik National Catholic Reporter) Peter Hebblethwaite je objavil v tisku, da je kardinal Wojtila obiskal patra Pija, znanega frančiškana-stigmatika. Ta mu je napovedal, da bo izvoljen za papeža, toda da bo vladal le kratko časa in da se bo končalo njegovo papaževanje v krvi. Tako si razlagajo, zakaj si papež ne dovoli dovolj počitka. Njegov delavnik je tako naporen, da bi ga redko kdor zmogel.

V.M. Geratičev tiskovni sklad so darovali:
Armin Kurbus (U.S.A.) \$15.00
P.S. Scarborough (Ont) \$8.00
B. Pustišek (Nem) (DM 100.00) \$67.27
Z.N. - Australia \$44.00
S.B. - Australia \$15.00
S.B. - Toledo (U.S.A.) \$15.00
Posnamejte! Uprava S.D.

Mane - tekel - fares

Razlaga preroka Daniela o pisanju nevidne roke na steno v babilonski sužnosti. Daniel 5: 25-28.

MANE - doštel. Bog je doštel dni tvojega kraljestva in jim določil konec.

TEKEL - stehtan. Na božji tehtnici si premalo tehtal; vsled tvoje krivičnosti in brezbožnosti je ves tvoj sijaj puhal in prazen;

FARES - razdeljen. Zato bo razbito tvojo kraljestvo in dano Medom in Perzijcem.

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO! UPRAVA S.D. —

Papež Janez Pavel II. kralja Marijino sliko.

Papeški Slovenski Zavod v Rimu

Rim, 18. oktobra 1979.

